

HØRINGSSVAR

NORWEGIAN POLICE UNIVERSITY COLLEGE

Til: Justis- og beredskapsdepartementet
Saksbehandler: Annette Kathrine Sund
Godkjent av: Skriv inn godkjent av.
Kopi til: Politidirektoratet
Saksnr./Public 360: 23/02581-4
Dato: 14.02.2024

HØRING AV ENDRING AV POLITIREGISTERFORSKRIFTEN OG KOMMUNIKASJONSKONTROLLFORSKRIFTEN

Politihøgskolen viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 16. november 2023, med høringsfrist 16. februar 2024. Nummereringen her følger nummereringen i høringsnotatet. Vi har merknader til punktene 2 og 3.

2. Opplysninger der en person er domfelt, men frifunnet etter gjenåpning

Når en tiltalt først er domfelt, deretter frifunnet etter gjenåpning, skulle vedkommende objektivt sett vært frifunnet allerede ved den ordinære straffesaksbehandlingen. Dette gjelder uavhengig av grunnen til at saken senere er gjenåpnet.

Dersom årsaken til gjenåpningen er at den domfelte viser seg å være uten skyldene etter straffeloven § 20 andre ledd, kan det i prinsippet oppstå spørsmål om overføring til tvungent psykisk helsevern eller tvungen omsorg etter straffeloven kapittel 12. Hvis det idømmes slike reaksjoner, er det ingen frifinnelse, og (den nye) reaksjonen vil bli registrert i reaksjonsregisteret, jf. politiregisterforskriften § 44-4 første ledd nr. 11. Idømmes ikke slike reaksjoner, er det ikke noen grunn til at saken skal stilles i noe annet lys enn ellers bare fordi rettssystemet ikke traff den objektivt sett riktige avgjørelsen første gang.

Slik Politihøgskolen ser det, er det prinsipielt sett riktig at den som er frifunnet etter gjenåpning, registreringsmessig skal stilles som om han eller hun var frifunnet i første instans eller etter anke. Vi er derfor enig i departementets forslag. Vi er også enig i at opplysning om den fellende dommen som er gjenåpnet, skal slettes etter politiregisterforskriften § 16-2 andre ledd nr. 2 (tilintetgjøring). Både den opprinnelig fellende dommen og den frifinnende dommen vil jo – som departementet påpeker – være arkivert som en del av straffesakens dokumenter, jf. politiregisterforskriften § 25-3 siste ledd.

Vi er også enig med departementet i at spørsmålet om sletting fra *straffesaksregisteret* ikke bør gjennomføres uten eventuell videre utredning.

3 Forslag om hjemmel for utlevering av opplysninger til forskning på bekymringssamtaler

Politihøgskolen er enig i at hensynet til barns beste (Grunnloven § 104) taler for at adgangen til å forske på bekymringssamtaler utvides. Derimot mener vi det bør overveies å gå lengre enn det departementet går inn i sitt forslag. Departementets forslag innebærer at materiale fra bekymringssamtaler som er sperret, fortsatt ikke kan utleveres til forskning. Det vil si at materialet ikke kan utleveres når det er gått fem år, med mindre det er nye registreringer på vedkommende i løpet av denne tidsperioden. Derimot vil materialet ikke bli sperret dersom det finnes slike registreringer.

- a. Vi stiller oss tvilende til at det er utelukket å gi hjemmel for å gi innsyn i materiale fra bekymringssamtaler som er gjennomført før ikrafttredelsen. Selv om det ikke er innhentet samtykke til forskning, er det neppe særegent for opplysninger som frivillig er gitt til politiet. For eksempel kan man åpenbart gi innsyn etter politiregisterloven § 33 i forklaringer fra personer som er siktet for straffbare handlinger, eller vitner som har fritaksrett. I mange tilfeller kan nettopp forskning på lange tidsserier si noe om utviklingen på et felt. De fleste alvorlige straffesaker inneholder opplysninger som er mer sensitive enn materiale fra en bekymringssamtale.
- b. Det er heller ikke lett å se hvorfor det skal oppstilles en unntaksfri regel om at materiale fra bekymringssamtaler ikke skal kunne brukes etter den generelle sperrefristen. Mye viktig forskning skjer ved å gå gjennom gamle saker for å se en utvikling.

Hensynet til at politiet og samfunnet ellers skal kunne bygge på den best tilgjengelige kunnskap taler derfor etter Politihøgskolens syn for at forskere kan gis tilgang etter politiregisterloven § 33 i materiale fra bekymringssamtaler uavhengig av hvor gamle de er

Med hilsen

Nina Skarpenes

rektor

Annette Sund

spesialrådgiver

Saksbehandler: Professor Morten Holmboe